

Davvisámegiela dilli

Davvisámegiella lea stuorimus giellajoavku, man hupmet birrasiid 25 000 olbmo Norggas. Lea váttis dadjat man ollu davvisápmela##at leat geat eai huma sámegiela. Davvisámegiela hupmet eanas Finnmárkku ja Romssa fylkkain, ja Dielddanuori ja Evenášši suohkaniin Nordlandas.

Sámi giellalávdegoddi ja Girko- ja oahpusdepartemeanta dohkkehede dálá davvisámegiela #állinvuogi 1979:s.

Davvisámegiela gielladilli lea arvat buoret go oarjel- ja julevsámegiela dilli. Leat eanebut geat hupmet davvisámegiela, ja dasa lassin gullet buot sámegiela hálddašanguovllu suohkanat ja fylkkagielddat davvisámegiela guvlui. Dat mearkkaša ahte sis leat eambo rievttit geavahit sámegiela almmolaš oktavuo#ain, ja maiddá oážžut oahpu sámegiela. Vaikko leat ge eanebut geat hupmet davvisámegiela, de manna a#kke davvisámegiella maid ma#os. Sátneriggodat ja giellamáhttu unnu, erenoamážit nuorat gearddis. Guovlluin gos sámegiella lea nanus leat ollugat geat eai leat di#ola##at gielaset ektui. Sii atnet ollu dárogielsániid ja dárogiella báidná sámegiela cealkkastruktuvra. Vaikko ollugat máhttet sámegiela dáin guovlluin, de a#kke oidno sámegiella hui unnán. Sámedikki mielas liv##ii dehálaš o##odit olbmuide di#olašvuo#a ja ipmárdusa ahte sin giella lea áitojuvvo ja sáhtá jávkat. Eará davvisámegiela guovlluin lea sámegiella heajut dilis. Ollugat leat massán sámegiela ja danne lea olbmuin eambo di#olašvuohta sámegiela ektui. Dain guovlluin lea ge dehálaš oážžut johtui giellarevitaliseren-, vitaliseren- ja seailluhandoaimmaid. Eanet ja eanet olbmot háliidit oahppat sámegiela. Buot davvisámiguovlluin lea váttis gávdnat sámegiela álggahalliide.

Guovlluin gos sámegiella ii leat nanus ja gos unnán nuorra olbmot máhttet sámegiela, lea váttis oážžut sámegiela bargiid iešgu#etlágán virggiide. Dát #uohcá eanemus mánáide ja nuoraide geat áiggošedje oahppat sámegiela ja boarrásiidda geat eai máhte dárogiela.

Mánáidgárdejagis 2003/04 leat oktiibuot 815 davvisámegiela máná mánáidgárddiin. Dát leat juohkasan 45 mánáidgárdái ja 71 ossodahkii.

Skuvlajagi 2002/03 ledje 2401 oahppi vuo##oskuvllas geat ožžo oahpu davvisámegiela. Dát lohku lea sturron jagis jahkái; g#. tabealla:

	Ohppiilohku geat vuo##oskuvllas ožžo sámegiela oahpu				
	91/92	94/95	97/98	99/00	02/03
Sámegiella 1. giellan	654	772	875	950	986
Sámegiella 2. giellan	644	831	845	711	674

Sámegiella válljenfága	76		5	5	
Sámegiella ja kultuvra			264	530	741
Oktiibuot	1374	1603	1989	2196	2401

Joatkkaskuvllas ii leat ohppiidlohku davvisámegiela oahpahas rievdan namuhan veara ma#emus logi jagis. Leat #a#at leamaš birrasii 400-450 oahppi geain lea leamaš davvisámegiela oahpahas juogo vuosttašgiellan, 2. giellan, B-giellan, C-giellan dahje válljenfágan.

Allaskuvlla- ja universitehtadásis sáhtta davvisámegiela lohkat Sámi allaskuvllas ja Romssa universitehtas. Eanas studeanttat lohket sámegiela vuo##ofága (sámegiella I ja II), muhto leat maid ollu studeanttat geat lohket dávvvisámegiela lohangelbbolašvuo#a vuo##okurssa. Allaskuvla ja universitehta lágideat maid gáiddusoahpahas.